

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

GRAD SKRADIN

Travanj, 2014

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Naručitelj:

GRAD SKRADIN

PREDMET: Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. – 2021. godine

Izrađivač: Zeleni servis d.o.o. – Split

Broj projekta: 10/2014-1

Voditelj izrade: Adela Tolić dipl. ing. kem. teh.

Suradnici: Marijana Vuković mag.biol.univ.spec.oecol.

Boška Matošić dipl. ing. kem. teh.

Smiljana Blažević dipl. iur.

Sanja Petrušić dipl.ing.kem.teh.

Datum izrade

Split, 08.04.2014.

M.P.

ZELENI SERVIS d.o.o. – pridržava sva neprenesena prava

ZELENI SERVIS d.o.o. nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema članku 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima RH (NN 167/03). Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a napose umnožavanje, objavljivanje, davanje dobivenih podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu i sukladno ugovoru između **Naručitelja** i **Zelenog servisa**.

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
1.1.	Nazivlje u planu	6
1.2.	Gospodarenje otpadom.....	14
1.3.	Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj	15
1.4.	Institucionalni okvir	17
1.5.	Planski dokumenti gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske....	20
1.6.	Obveze jedinica lokalne samouprave	23
2.	OSNOVNI PODACI O GRADU SKRADINU	27
2.1.	Položaj grada Skradina.....	27
2.2.	Naselja u gradu Skradinu	28
2.3.	Kulturno – povijesne i prirodne vrijednosti	30
2.4.	Gospodarstvo.....	31
3.	ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA SKRADINA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA.....	32
3.1.	Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada	32
3.2.	Procjena količina komunalnog otpada	33
3.3.	Ocjena postojećeg sustava gospodarenja otpadom i budućih potreba na području grada Skradina	35
4.	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA	36
4.1.	Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada.....	36
5.	GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	43
6.	PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU	47
7.	MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....	48
8.	MJERE GOSPODARENJA OTPADOM	50
8.1.	Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.....	50
8.2.	Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana	51
8.3.	Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	54
8.4.	Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike.....	55
9.	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	61
10.	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	62

1. UVOD

Gospodarenje otpadom je pojam koji obuhvaća niz aktivnosti, odluka i mjera u čijem provođenju je potrebna uska suradnja političkog vodstva jedinica lokalne samouprave, stručnjaka te samog stanovništva pojedinog područja. Republika Hrvatska od svog osnutka donijela je cijeli niz pravnih propisa koji za zadatku imaju pružiti osnovu, temelj, uspostavljanju funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom na cijelom njenom području. Okvir sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj dan je u sljedećim dokumentima i propisima:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13);
- Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02).

Tijekom procesa približavanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji usvojen je i cijeli niz pravnih propisa, uredbi i pravilnika, koji detaljnije reguliraju gospodarenje posebnim vrstama otpada.

Sukladno postojećim zakonskim propisima, a ponajviše Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Grad Skradin donosi Plan gospodarenja otpadom (u dalnjem tekstu Plan) čijom provedbom, a s ciljem očuvanja ljudskog zdravlja te smanjenja utjecaja na okoliš, će se nastojati ostvariti sljedeće:

- uspostaviti sustav cjelovitog gospodarenja otpadom u skladu sa Planom gospodarenja otpadom RH i Planom gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije;
- povećati udio odvojeno prikupljanog otpada;
- recikliranje i ponovna uporaba otpada;
- prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja;
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu;
- izdvajanje goriva iz otpada;
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima;
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš;
- sanacija „divljih“ odlagališta;
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Grad Skradin je izradio Plan koji sadrži:

- Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području grada Skradina;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- Podatke o vrstama i količinama:
 - ❖ Proizvedenog otpada;
 - ❖ Odvojeno sakupljenog otpada;
 - ❖ Odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada i
 - ❖ Ostvarivanju ciljeva.
- Podatke o:
 - ❖ Postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom;
 - ❖ Statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.
- Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju;
- Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja i sprječavanja otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada;
- Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada;
- Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada;
- Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana;
- Organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom;
- Rokove i nositelje izvršenja Plana.

Plan gospodarenja otpadom Grada Skradina za razdoblje 2014. – 2020., a sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) donosi se prema sljedećem postupku:

Postupak donošenja Plana gospodarenja otpadom	
1.	Grad Skradin dužan je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela Šibensko-kninske županije nadležnog za poslove zaštite okoliša
2.	Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Skradina usklađen sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i Planom gospodarenja otpadom RH
3.	Plan gospodarenja otpadom Grada Skradina donosi predstavničko tijelo grada Skradina (gradsko vijeće)
4.	Plan gospodarenja otpadom Grada Skradina donosi se za razdoblje od 6 godina, izmjene i dopune po potrebi.
5.	Plan gospodarenja otpadom Grada Skradina objavljuje se u službenom glasilu grada Skradina.

Sukladno članku 22. Zakona o održivom gospodarenju otpadom Grad Skradin prethodno donošenju Plana njegov prijedlog mora objaviti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti i to na sljedeći način:

- Putem medija Grad Skradin izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te o načinu i vremenu iznošenja mišljenja;
- Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Sukladno članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom Grad Skradin treba dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Šibensko-kninskoj županiji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Grad Skradin predmetno izvješće treba objaviti u svom službenom glasilu.

1.1. Nazivlje u planu

Ambalažni otpad definiran je u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke.

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;

Čistija proizvodnja (ČP) je kontinuirana primjena sveobuhvatne preventivne strategije zaštite okoliša na proizvodne procese, proizvode i usluge, za povećanje efikasnosti i smanjenje rizika za ljude i okoliš. U proizvodnom procesu, ČP uključuje efikasnije korištenje sirovina i energije, sprječavanje nastanka otrovnih i opasnih materijala te smanjenje svih emisija i otpada na mjestu nastanka. Strategija ČP fokusira se i na sveukupno smanjenje utjecaja tijekom cijelog životnoga ciklusa proizvoda i usluga, od dizajna do upotrebe i konačnog odlaganja (prema definiciji UNEP-a).

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mјere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;

Gradevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;

Gradevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskovanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjegnuti (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganje otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Izdvajanje je podjela otpada u grupe sličnih materijala kao npr. papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad. Također je to i sortiranje unutar iste grupe otpada (bijelo i tamno staklo, različite vrste plastike).

Kakvoća okoliša je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima.

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11 Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

Materijalna uporaba je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetsku uporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Monitoring (praćenje stanja okoliša) je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerjenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša.

Morski otpad je otpad u morskom okolišu i obalnom području u neposrednom kontaktu s morem koji nastaje ljudskim aktivnostima na kopnu ili moru, a nalazi se na površini mora, u vodenom stupcu, na morskom dnu ili je naplavljen.

Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uredenim Zakonom o zaštiti okoliša, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

Nasipavanje otpada je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i određeno je odlukom iz članka 26. Stavka 6. navedenog Zakona.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Obrađivač otpada je pravna ili fizička osoba čija je uloga da pribavi propisane dozvole za obavljanje djelatnosti, obrađuje otpad koristeći najbolje dostupne tehnologije, prijavljuje vrste i količine otpada koje su reciklirali, zbrinuli (obradili ili odložili) nadležnom tijelu, gospodari pojedinim vrstama otpada na propisani način te naplaćuje zbrinjavanje prema količini otpada.

Odlagalište je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje;
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine);
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Odvjeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Održivi razvitak je razvitak društva, koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti te krajobrazu.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša,

Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša.

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Oporaba otpada je svaki postupak ponovne obrade otpada radi njegova korištenja u materijalne i energetske svrhe. Postupci oporabe su:

- R1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije;
- R2 Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala;
- R3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe);
- R4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala;
- R5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala;
- R6 Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina;
- R7 Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja;
- R8 Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora;
- R9 Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja;
- R10 Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja;
- R11 Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10;
- R12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R1-R11;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- R13 Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R-12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja), i drugi postupci propisani posebnim propisom.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja

Podzemno odlagalište je duboko zalegnuta, izolirana, hidrodinamski cjelovita geološka zamka sedimenata koja je raskrivena dubokom buštinom kroz koju se otpad odlaže utiskivanjem. Podzemno odlagalište može biti i postrojenje za trajno skladištenje otpada u dubokim geološkim slojevima, kao što su to rudnici soli ili kalija.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posebno skupljene frakcije otpada su posebno prikupljene homogene frakcije otpada iz kućanstava ili sličnog otpada, a prikupljaju ga javna poduzeća, neprofitne organizacije ili privatne tvrtke iz područja organiziranog prikupljanja otpada (prema čl. 2(b) Uredbe EU o statistici otpada br. 2150/2002).

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postrojenje za spaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica, te oprema namijenjena toplinskoj obradi otpada, sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem, putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postrojenje za suspaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica kojoj je osnovna svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo ili u kojoj se otpad termički obrađuje u svrhu njegova zbrinjavanja putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada,

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

Prirodno dobro je dio prirode koje je isključivo ili istodobno prirodno javno dobro, prirodni izvor ili prirodna vrijednost.

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvodača tog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

Reciklažno dvorište (RD) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpanjanje;

Registrar onečišćenja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš.

Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Spaljivanje otpada je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez oporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplnjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju.

Suspaljivanje otpada je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili materijalnih produkata (proizvoda) i u kojem se otpad koristi kao redovno ili dopunsko gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje radi zbrinjavanja. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplnjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju.

Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

- biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima;
- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu sa posebnim propisima;
- moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima;
- tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima;
- zemljanoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima.

Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva.

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada;

Tokovi otpada su ukupni tokovi otpada iz kućanstava, tvrtki, institucija i/ili proizvodnih postrojenja koji se reciklira, termički obrađuje i/ili zbrinjava.

Upravno tijelo jest upravno tijelo jedinice lokalne samouprave – grada i općine i upravno tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave – županije i Grada Zagreba, nadležno za poslove zaštite okoliša.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ovoga

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada, a to su:

- D1 – Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.);
- D2 – Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.);
- D3 – Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.);
- D4 – Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.);
- D5 – Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.);
- D6 – Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane;
- D7 – Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno;
- D8 – Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 – D 12;
- D9 – Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 – D 12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.);
- D10 – Spaljivanje otpada na kopnu;
- D11 – Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama);
- D12 – Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.);
- D13 – Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D 1 – D 12, (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D12);
- D14 – Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 13 i
- D15 – Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja).

Zahvat u okolišu je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju.

Zeleni (reciklažni) otoci su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

1.2. Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, uređenih posebnim propisima, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima:

1. „Načelo onečišćivač plaća“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je finansijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjer zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;

2. „Načelo blizine“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;

3. „Načelo samodostatnosti“ – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;

4. „Načelo sljedivosti“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

1. Sprječavanje nastanka otpada;
2. Priprema za ponovnu uporabu;
3. Recikliranje;
4. Drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. Zbrinjavanje otpada.

Ciljevi gospodarenja otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada, i to posebice:
 - ❖ razvojem čistih tehnologija koje koriste manje prirodnih izvora;
 - ❖ tehničkim razvojem i promoviranjem proizvoda koji ne pridonose ili u najmanjoj mogućoj mjeri pridonose povećanju štetnog utjecaja otpada i opasnosti onečišćenja;
 - ❖ razvojem odgovarajućih metoda zbrinjavanja opasnih tvari sadržanih u otpadu namijenjenom uporabi,

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- oporaba otpada recikliranjem, ponovnom uporabom ili obnovom odnosno drugim postupkom koji omogućava izdvajanje sekundarnih sirovina, ili uporabu otpada u energetske svrhe;
- zbrinjavanje otpada na propisani način;
- sanacija otpadom onečišćenog okoliša.

U ostvarivanju navedenih ciljeva trebaju se uzimati u obzir najučinkovitije raspoložive tehnologije i gospodarska provedivost u skladu s načelima gospodarenja otpadom.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a posebice kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti;
- pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom;
- štetan utjecaj na područje kulturno – povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa;
- nastajanje eksplozije ili požara.

1.3. Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj

PROPISTVOR	NARODNE NOVINE
Zakon o održivom gospodarenju otpadom	94/13
Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada	50/05, 39/09
Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13
Odluka o uvjetima označavanja ambalaže	155/05, 24/06, 28/06
Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	130/05
Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave	59/06, 109/12
Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
Pravilnik o gospodarenju otpadnim	133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA
RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE**

baterijama i akumulatorima	
Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima	136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13
Pravilnik o gospodarenju otpadom	23/14, 51/14
Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest	42/07
Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada	45/07
Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom	72/07
Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom	42/14, 48/14
Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007. – 2015. Godine	85/07, 126/10, 31/11
Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	117/07, 111/11, 17/13, 62/13
Pravilnik o gospodarenju gradevnim otpadom	38/08
Pravilnik o gospodarenju muljem iz uredaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi	38/08
Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan – dioksida	70/08
Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest	89/08
Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima	105/08
Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina	128/08
Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom	129/11, 137/11

1.4. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir za gospodarenje otpadom, formiran u skladu s gore navedenim nacionalnim zakonodavstvom, strategijama i planovima, postavljen je prema sljedećem principu:

1. Hrvatski državni sabor:

- Donosi Zakon o održivom gospodarenju otpadom i druge relevantne propisa;
- Donosi Strategiju gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

2. Vlada RH:

- Donosi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- Donosi relevantne uredbe koje proizlaze iz temeljnog zakona o gospodarenju otpadom;
- Mandatno određivanje lokacija građevina u sustavu gospodarenja otpadom.

3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode:

- Priprema novog zakonodavstva;
- Priprema strategije gospodarenja otpadom i plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- Donošenje relevantnih provedbenih propisa;
- Izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom (osim za odlagališta inertnog otpada);
- Inspekcija i nadzor nad provedbom zakona i podzakonskih akata;
- Gospodarenje opasnih otpadom (provedba mjera);
- Nadzor nad AZO-om i FZOEU-om.

4. Inspekcija zaštite okoliša nadzire:

- ispunjavanje propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz područja gospodarenja otpadom;
- usklađenost postupanja pravne i fizičke osobe – obrtnika s aktima kojima se određuje način i uvjeti obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom u skladu s Zakonom o održivom gospodarenju otpadom;
- vođenje očeviđnika o nastanku i tijeku otpada;
- dostavu propisanih izvješća i podataka nadležnim upravnim tijelima i Agenciji;
- ispunjavanje uvjeta za prekogranični promet otpada;
- zakonitost dozvole za sakupljanje, uporabu i/ili zbrinjavanje otpada;
- prijavljivanje obveznika plaćanja u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada;
- ispunjavanje uvjeta, način rada i provedbu mera za zatvaranje, sanaciju i održavanje saniranih odlagališta;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- izvršavanje obveza iz nadležnosti i odgovornosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za gospodarenje otpadom propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom;
- provedbu mjera gospodarenja otpadom utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš;
- provedbu potvrđenih međunarodnih ugovora o gospodarenju otpadom.

5. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost:

- Ubiranje naknada (naknade za vozila na motorni pogon, onečišćavanje zraka oksidima sumpora i dušika i ugljikovim dioksidom, opterećenje okoliša opasnim i neopasnim tehnološkim (industrijskim otpadom);
- Financiranje projekata i određivanje uvjeta za dodjelu sredstava (sanacija odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, obrada otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, poticanje čistije proizvodnje i izbjegavanje emisija u proizvodnim procesima).

6. Agencija za zaštitu okoliša (AZO):

- Priprema izvješća o gospodarenju otpadom u okviru izvješća o stanju okoliša;
- Razvoj i koordinacija jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO);
- Razvoj pokazatelja za praćenje stanja na području otpada, određivanje i izrada prioritetnog seta pokazatelja;
- Suradnja s Europskom agencijom za okoliš;
- Vodi Registar onečišćenja okoliša.

7. Središnja tijela državne uprave zadužena za:

- Industriju, rudarstvo, energetiku;
- More, turizam i promet;
- Poljoprivrednu, šumarstvo, vodno gospodarstvo;
- Zaštitu prirode;
- Zdravstvo;
- Znanost, obrazovanje;
- Financije;
- Upravu;
- Pravosuđe;
- Europske integracije;
- Sudjelovanje u rješavanju problema gospodarenja otpadom.

8. Državni zavod za mjeriteljstvo i Hrvatska akreditacijska agencija:

- Akreditacija ispitnih laboratorija;
- Standardizacija oznaka;
- Standardizacija pojmove u području gospodarenja otpadom.

9. Jedinice regionalne samouprave:

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- Određivanje lokacija za gospodarenje otpadom u prostornim planovima i izdavanje dozvola za odlagališta neopasnog i inertnog otpada;
- Osiguranje uvjeta i provedba mjera za gospodarenje proizvodnim, ambalažnim, građevinskim i drugim otpadom;
- Izdavanje odgovarajućih dozvola;
- Prikupljanje podataka o otpadu (registrovani onečišćivači okoliša).

10. Jedinice lokalne samouprave:

- Donošenje Planova gospodarenja otpadom i određivanje lokacija za gospodarenje otpadom u prostornim planovima;
- Provedba mjera za gospodarenje komunalnim otpadom;
- Prikupljanje i dostavljanje podataka.

11. Proizvodači i uvoznici proizvoda i otpada:

- Pravne i fizičke osobe aktivnošću kojih nastaje otpad (kućanstva, gospodarstvo, javni sektor) sudjeluju u sustavu gospodarenja otpadom na razini države, jedinice regionalne i lokalne samouprave ovisno o načinu i stupnju organiziranosti te znanju, svijesti i informiranosti;
- Donošenje planova gospodarenja otpadom;
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima.

12. Tvrte za gospodarenje otpadom:

- Prikupljanje i prijevoz otpada te upravljanje građevinama i postrojenjima za gospodarenje otpadom;
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima.

13. Konzultantske tvrtke, strukovne organizacije i civilne udruge:

- Provodenje aktivnosti kojima se unapređuju praksa, svijest, informiranost i potiče sudjelovanje.

Zakonskim propisima na snazi, gospodarenje otpadom uključeno je u sve razine uprave (nacionalna, regionalna, lokalna, mjesna), gotovo sva područja gospodarstva – od proizvodnje, potrošnje i svakodnevnog života, te uključuje velik broj raznovrsnih sudionika.

1.5. Planski dokumenti gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske

1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
2. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007. – 2015. g. (NN 85/07, 126/10, 31/11);
3. Plan gospodarenja otpadom Šibensko- kninske županije za razdoblje od 2007. – 2015. godine(službeni vjesnik ŠKŽ 15/07);
4. Gradska, odnosno općinska planova gospodarenja otpadom;
5. Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu Strategija) predstavlja temeljnu viziju dugoročnog gospodarenja otpadom te ga postavlja kao nacionalni prioritet. Vizija izložena u Strategiji je „bezdeponijski koncept“ kojem se teži kao idealu za čije ostvarenje je potrebno zatvaranje kruga nastajanja otpada od izbjegavanja generiranja otpada, smanjenje količina, reciklaže i uporabe te iskorištavanja inertnog ostatka.

Strategija je sačinjena u skladu sa Europskim trendovima u gospodarenju otpadom. Ona je također i izravan odgovor na mišljenju Europske unije iz 2004. gdje se gospodarenje otpadom imenuje kao najveći pojedinačni problem zaštite okoliša i gdje Europsko vijeće odlučuje da uspostavljanje gospodarenja otpadom predstavlja prioritet i u kratkoročnom i u dugoročnom razdoblju.

Strategija je ustvrdila da količina otpada u državi kontinuirano raste, a istovremeno je infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti neodgovarajuća.

Najveći problemi identificirani u Strategiji su:

- Više od 3.000 divljih deponija;
- Neadekvatno zbrinjavanje medicinskog otpada;
- Nepouzdani podaci i sustav prikupljanja podataka;
- Otpad u moru, marinama i ribogojilištima.

Strategijom su definirani i osnovni strateški ciljevi u gospodarenju otpadom čije ostvarenje jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje tako da se ostvari temeljna funkcija – zaštita ljudskog zdravlja i okoliša te racionalno korištenje resursa.

Strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

- Izbjegavanje i smanjivanje količine otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti uz materijalnu i energetsку uporabu otpada;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- Razvitak infrastrukture za cijeloviti sustav gospodarenja otpadom (IVO koncept – Izbjegavanje, Vrednovanje, Odlaganje);
- Smanjivanje rizika od otpada;
- Doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj;
- Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM U REPUBLICI HRVATSKOJ (NN 85/07, 126/10, 31/11)

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2007. – 2015. godine i njegov glavni zadatak je organiziranje i provođenje mjera koje je potrebno poduzeti kako bi se ostvarili ciljevi propisani Strategijom:

- Uspostava cijelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- Sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta;
- Sanacija „crnih točaka“ – lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- Razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom sadrži podatke o vrstama, količinama i podrijetlu otpada za koje treba osigurati gospodarenje; uvjete gospodarenja posebnim kategorijama otpada; uvjete gospodarenja opasnim otpadom; uvjete gospodarenja komunalnim otpadom; razmještaj lokacija i uređaja za uporabu i zbrinjavanje otpada i rokove; opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom; procjenu i moguće izvore potrebnih sredstava; propisanu tehniku za procjenu troškova sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM ŠIBENSKO – KNINSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 2007. – 2015.

Jedinice područne (regionalne) samouprave (županije) imaju sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) obavezu:

- Donijeti županijske planove gospodarenja otpadom, usklađene s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i u suradnji s gradovima i općinama, i pri tome surađivati s gradovima i općinama na svom području;
- Prostornim planovima utvrditi lokacije za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom i poticati županijski (regionalni) centar za gospodarenje otpadom uz podršku JLS;
- Sanirati i pomagati sanaciju i zatvaranje odlagališta sukladno planu gospodarenja otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Plan gospodarenja otpadom u Šibensko - kninskoj županiji je planski dokument gospodarenja otpadom u županiji, koji je donesen u skladu sa starim Zakonom o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09) za razdoblje od osam godina. Plan je uskladen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske.

Temeljni zadatak Plana gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji u razdoblju njegovog važenja je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji i to:

- Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- Sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta;
- Sanacija „crnih točaka“, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- Razvoj i uspostava Regionalnog (županijskog) centra za gospodarenje otpadom „Bikarac“, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i;
- Uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Županijska skupština Šibensko-kninske županije donijela je Plan za razdoblje 2007.-2015., koji sukladno starom Zakonu o otpadu (NN 178/04 i 111/06), sadržava sljedeće:

- Mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada;
- Mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtijeva previsoke troškove;
- Mjere iskorištanja vrijednih osobina otpada, odnosno mjere odvojenog skupljanja otpada;
- Plan gradnje građevina namijenjenih skladištenju, obradi ili odlaganju otpada u cilju uspostavljanja cjelovite nacionalne mreže građevina za zbrinjavanje otpada;
- Mjere sanacije otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta;
- Mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom;
- Izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu pojedinih mjera;
- Rokove za izvršenje utvrđenih mjera.

Provrebom županijskog plana teži se postići:

- Uspostava sustava gospodarenja otpadom u županiji po županijskom konceptu;
- Povećanje udjela odvojeno prikupljanog otpada;
- Recikliranje i ponovna uporaba otpada;
- Prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja;
- Smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu;
- Izdvajanje goriva iz otpada (GIO);
- Smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima;
- Smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš;
- Samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Planom gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za grad Skradin predviđeno je:

- Zatvoriti odlagalište otpada „Bratiškovački gaj“ u gradu Skradinu do 2011. godine te organizirati prijevoz miješanog komunalnog otpada na odlagalište Bikarac;
- Sanacija divljih odlagališta otpada;
- Uspostava sustava odvojenog sakupljanja otpada;
- Uspostava reciklažnog dvorišta;
- Odrediti lokacije za privremeno odlaganje i obradu građevinskog otpada, te predobradu i obradu otpada pretežno metalnog odnosno nemetalnog sastava.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA

Plan gospodarenja otpadom Grada Skradina je instrument kojim će se nastojati postići održivo gospodarenje otpadom. U tom smislu njegova svrha je pružiti pregled postojećeg stanja na terenu i to na način da se detaljno utvrdi sljedeće:

- djelatnosti iz kojih nastaje otpad (sukladno Uredbi o kategorijama i vrstama otpada NN 50/05, 39/09);
- vrste otpada koje nastaju iz gornjih djelatnosti (sukladno Uredbi 50/05, 39/09);
- karakteristike otpada;
- tokovi otpada;
- količina otpada;
- način sakupljanja te postupanje sa otpadom;
- planirana finansijska sredstva koja su potrebna za održivo gospodarenje otpadom.

Cilj Plana gospodarenja otpadom Grada Skradina je utvrditi postojeće stanje u smislu nastajanja vrsta i količina otpada, tokova otpada te planiranje istoga radi ostvarivanje strateških ciljeva gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

1.6. Obveze jedinica lokalne samouprave

Republika Hrvatska je u srpnju 2013. godine donijela Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji detaljno propisuje dužnosti tijela državne uprave, regionalne i lokalne samouprave te privrednika po pitanju održivog gospodarenja otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Sukladno članku 28. navedenog Zakona jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati kako slijedi u tablici:

OBVEZE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE (ČL. 28)	
1.	Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
2.	Odvjeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada
3.	Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada
4.	Provedbu plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
5.	Donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS
6.	Provođenje izobrazno – informativne aktivnosti na svom području i
7.	Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više gore navedenih obveza. Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada.

Sukladno članku 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom jedinice lokalne samouprave su dužne plaćati poticajnu naknadu za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada prema rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Ova mjeru je propisana s ciljem poticanja jedinice lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjeru radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži kako slijedi u tablici:

1.	SADRŽAJ ODLUKE
2.	Kriterij obračuna količine otpada,
3.	Standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada
4.	Najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
5.	Obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu
6.	Područje pružanja javne usluge (vidi gore čl.30)
7.	Odredbe propisane uredbom iz čl. 29 st. 10 ovog Zakona
8.	Opće uvjete ugovora s korisnicima

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Nakon donošenja odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode te je objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave. Iznos jedinične naknade za litru, odnosno kilogram utvrđuje odlukom davatelj usluge po ishođenoj suglasnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Članak 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje da jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i to na način da osigura kako slijedi u tablici:

OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (ČL. 35)	
1.	Funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području
2.	Postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini
3.	Obavlještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
4.	Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge

Obveze koje su propisane u članku 35. navedenog Zakona su u ovisnosti i o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave i to kako je navedeno:

- Jedinica koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem;
- Jedinica koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica koja ima više od 100.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom zelenih otoka koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Člankom 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisana je obaveza jedinici lokalne samouprave da o svom trošku, na odgovarajući način osigura godišnje provedbu izobrazno – informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga kao što su televizija i radio.

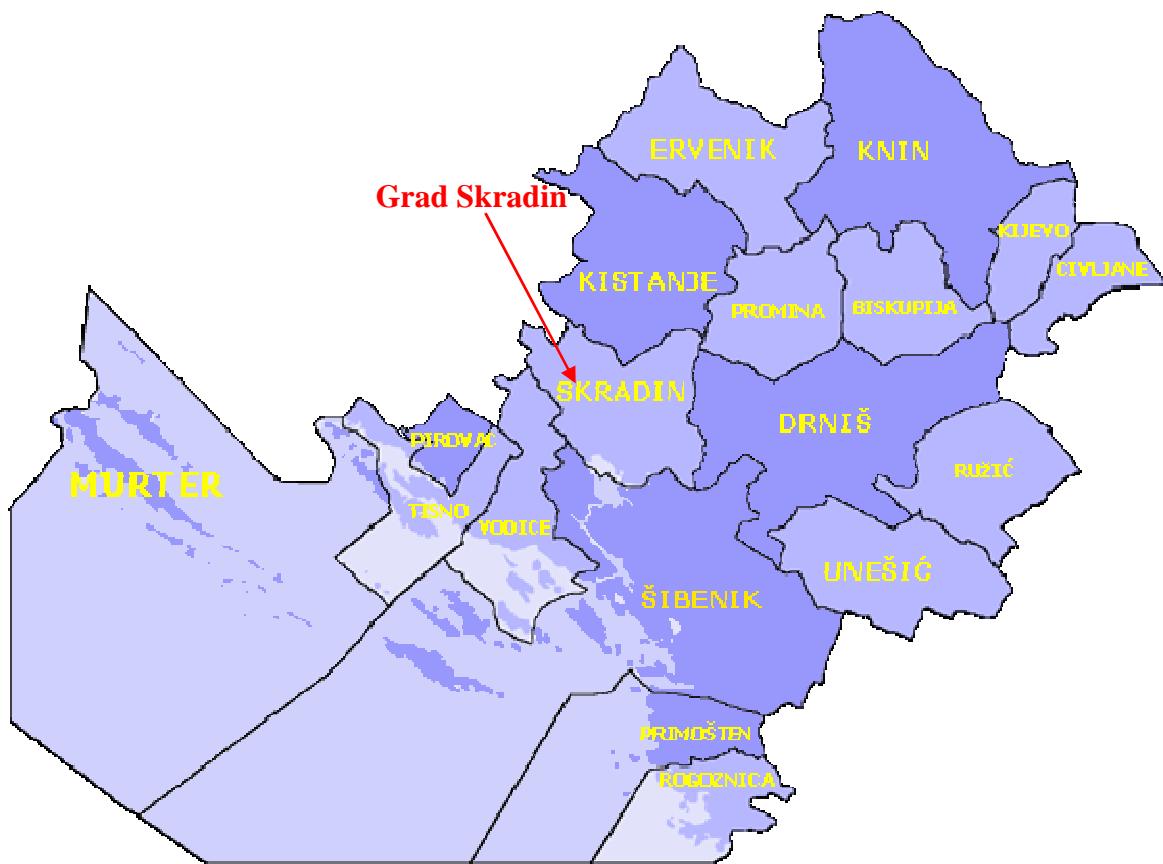
Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom kojeg prema članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinica lokalne samouprave treba dostaviti jednom godišnje do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave. Navedeno izvješće jedinica lokalne samouprave je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) dužna i objaviti u svom službenom glasilu.

2. OSNOVNI PODACI O GRADU SKRADINU

2.1. Položaj grada Skradina

Grad Skradin administrativno pripada Šibensko-kninskoj županiji. Grad Skradin nalazi se petnestak kilometara od grada Šibenika, administrativnog središta Šibensko-kninske županije, te predstavlja jedan od starijih hrvatskih gradova. Grad Skradin kao jedinica lokalne samouprave obuhvaća prostor od 186,79 km² na kojem se nalazi 21 naselje. Grad Skradin graniči sa općinama Kistanje i Promina, te gradovima Drniš, Šibenik i Vodice u Šibensko-kninskoj županiji te sa Zadarskom županijom.

Slika 1. Geografski položaj grada Skradina

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine grad Skradin broji 3 825 stanovnika, a gustoća naseljenosti na području grada Skradina je 20,48 st/km². U 2001. godini na području grada Skradina je ukupno popisano 3 986 stanovnika, s gustoćom naseljenosti od 21,34 st/km². Iz priloženih podataka razvidno je da se je broj stanovnika smanjio u među popisnom razdoblju za 161 stanovnika.¹

¹ Državni zavod za statistiku www.dzs.hr

2.2. Naselja u Gradu Skradinu

U sastavu Grada su naselja: Bićine, Bratiškovci, Bribir, Cicvare, Dubravice, Gorice, Gračac, Ićevo, Krković, Lađevci, Međare, Piramatovci, Plastovo, Rupe, Skradin, Skradinsko Polje, Sonković, Vaćani, Velika Glava, Žažvić, Ždrapanj.

Tabela 1. Popis stanovnika po naseljima grada Skradina

Naselja	2001.	2011.
	Br. stanovnika	Br. Stanovnika
Bićine	196	174
Bratiškovci	149	251
Bribir	79	103
Cicvare	14	18
Dubravice	613	594
Gorice	14	27
Gračac	166	179
Ićevo	35	59
Krković	220	189
Lađevci	127	112
Međare	8	6
Piramatovci	341	275
Plastovo	200	204

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Rupe	672	470
Skradin	619	588
Skradinsko Polje	57	46
Sonković	303	336
Vaćani	124	120
Velika Glava	16	29
Žažvić	25	30
Ždrapanj	8	15

Prema popisu stanovništva 2011. godine bilo je 1 422 domaćinstava, dok je u 2001. godini na području grada bilo 1 457 domaćinstava. Prosječna veličina domaćinstva prema popisu stanovništva iz 2011. godine iznosi 2,7 člana.

Dobna struktura Grada Skradina pokazuje da je stanovništvo već značajno uvedeno u proces starenja s indeksom starenja 200,5. Ovaj broj predstavlja postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja. Prosječna starost stanovnika na području Grada Skradina je 47,1 godina. Također prema popisu stanovništva iz 2011. godine koeficijent starosti (postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu) je 34. Ovo je osnovni pokazatelj razine starenja, kada on prijeđe vrijednost 12%, smatra se da je stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja.²

² Državni zavod za statistiku, Objavljeni podatci, Kontigenti stanovništva po gradovima/općinama, Popis 2011

2.3. Kulturno - povjesne i prirodne vrijednosti

Grad Skradin je tipičan mediteranski grad koji karakteriziraju elementi srednjovjekovnog graditeljstva primjereni dalmatinskim urbanim cjelinama.

Njegovu ambijentalnu graditeljsku baštinu krase uske ulice i skale, sa nekoliko polukružnih voltova, čija su pročelja kuća većim dijelom žbukana, a tek je manji dio njih okrunjen pravilnim kamenim naslagama. Nad starom gradskom jezgrom koji je zaštićen spomenik kulture, izdiže se povjesna utvrda Turina sa koje puca predivan pogled na siluetu grada i skradinski akvatorij.

Bogata graditeljska spomenička baština drevnog Skradina danas je prepoznatljiva po arhitektonskim skloporima isključivo zapadne provenijencije. To se zorno uočava na jednoj od najljepših građevina, Nadžupsko-opatskom dvoru, koji je sam po sebi i u sebi muzejska riznica sakralnog i etnografskog blaga. Sa likovnim umjetničkim fundusom Gospine stolne crkve, taj kulturni skradinski objekt sadrži cijeli niz vrijednih umjetničkih slika, ulja na platnu iz 17. i 18. stoljeća., te zbirku brokantnog crkvenog ruha i crkvene litugijske ornamentike, kaleža, relikvijara, monstranca, sa visokovrijednom knjižnicom.

Barokna stolna crkva Porođenja Blažene Djevice Marije, koja dominira središnjim gradskim trgom, sagrađena je na temeljima nekadašnje katedrale koju su razorili Osmanlije, koji su Skradinom vladali od 1522. do 1683. godine. Crkvu su izgradili Mlečani, a gradila se punih deset godina, od 1747. do 1757. godine. Iznad unutarnjeg dijela portala u drvenu konstrukciju pjevališta 1776. godine ugrađene su orgulje Nakićeve škole, a sagradio ih je talijanski graditelj Francesco Dacci. Teško oštećene u srpskoj agresiji, obnovljene su novcem Ministarstva kulture RH, te su zbog svoje izuzetno visoke umjetničke vrijednosti, proglašene državnim kulturnim dobrom.

Na području Grada Skradina nalazi se voden ulaz u N.P. Krka te veliki dio ovog nacionalnog parka. Nacionalni park Krka obuhvaća površinu od 109 km² najljepšeg toka rijeke Krke i donji tok rijeke Čikole.

2.4. Gospodarstvo

Prema odluci Vlade Republike Hrvatske o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, koja je donesena na sjednici održanoj 27. prosinca 2013. godine i objavljena u Narodnim novinama 158/13, grad Skradin se razvrstava prema indeksu razvijenosti u II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50 % i 75 % prosjeka Republike Hrvatske. Grad Skradin se prema raspoloživim podatcima iz Plana gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije može svrstati u ruralna područja, turističko područje.

Najvažnija grane gospodarstva u Gradu Skradinu su turizam i poljoprivreda. Poljoprivreda je prisutna u Gradu Skradinu, ali se najčešće svodi na proizvodnju za osobne potrebe. Najistaknutija grana je maslinarstvo.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine, na području Grada Skradina nalazi se 984 od ukupno 13 202 poljoprivrednih kućanstava Županije, odnosno 7,5 %. Prema dostupnim podacima o korištenom poljoprivrednom zemljištu Grad Skradin zauzima 6,12 % (662,75 ha) ukupne korištene površine poljoprivrednih zemljišta Šibensko-kninske županije koja iznosi 10 820,62 ha. Na području Grada Skradina u svrhu prerade maslina djeluju dvije uljare „Laća“ u Skradinskom Polju i uljara „Bili brig - Visovac“ u Ićevu.³

Od turističkih kapaciteta Grad Skradin raspolože sa 340 ležajeva od čega u privatnom smještaju 168 ležaja, te 176 ležajeva u hotelskom smještaju (Hotel Skradinski Buk sa tri zvjezdice) te 25 kamp jedinica. Na području Grada Skradina djeluje i ACI marina Skradin sa 180 vezova. Prosječno se na godinu u gradu Skradinu ostvari oko 75 000 noćenja.

³ www.dzs.hr

3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA SKRADINA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Otpad koji nastaje na području Grada Skradina svrstava se u sljedeće djelatnosti (temeljem Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada NN 50/05, 39/09):

Tabela 2. Djelatnosti iz kojih nastaje otpad na području Grada Skradina

Šifra djelatnosti	Naziv djelatnosti
02 00 00	Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane
13 00 00	Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva (osim jestivog ulja i otpada iz grupe 05, 12 i 19)
15 00 00	Otpadna ambalaža, apsorbensi, materijali za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način
16 00 00	Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu
17 00 00	Gradičinski otpad i otpad od rušenja objekata
18 00 00	Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja
19 00 00	Otpad iz uređaja za obradu otpada, gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu
20 00 00	Komunalni otpad (otpad iz domaćinstava, trgovine, zanatstva i slični otpad iz proizvodnih pogona i institucija), uključujući odvojeno prikupljene frakcije

3.1. Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Grada Skradina miješani komunalni otpad sakuplja tvrtka Rivina Jaruga d.o.o. čije je sjedište u Skradinu. Trgovačko društvo Rivina Jaruga d.o.o. u potpunom je vlasništvu grada Skradina. Miješani komunalni otpad iz grada Skradina tvrtka Rivina Jaruga d.o.o. odvozi na neusklađeno odlagalište „Bratiškovački gaj“ koje se nalazi na području Grada Skradina.

Otpad se skuplja s cijelog područja Grada Skradina. Na području Grada Skradina je postavljena sljedeća oprema za sakupljanje otpada:

- kontejner od 1 100 l za komunalni otpad – 250 komada;
- kante od 80 l – 50 komada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Na području Grada Skradina postavljeno je devet kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada (staklo i PET ambalaža). Kontejneri su postavljeni na lokacijama na kojima postoji velika fluktuacija ljudi i to kod osnovne škole Skradin, područne osnovne škole Dubravice te ispred ispostave NP „KRKA“.

Miješani komunalni otpad sakuplja se s područja cijelog Grada Skradina. Miješani komunalni otpad s područja naselja Skradin u periodu izvan turističke sezone se odvozi svakodnevno osim nedjelje i praznika, a od mjeseca lipnja do mjeseca listopada i nedjeljom i praznikom. Miješani komunalni otpad s područja ostalih naselja u sklopu Grada Skradina se odvozi jednom tjedno, a od lipnja do listopada dva puta tjedno. Glomazni otpad s područja Grada Skradina se sakuplja redovito te se stanovništvo Grada Skradina pravovremeno obavještava o lokacijama i vremenu sakupljanja glomaznog otpada putem web stranice grada te ostalih medija.

Za obavljanje svoje djelatnosti sakupljanja i odvoza otpada s područja Grada Skradina tvrtka Rivina Jaruga d.o.o. raspolaže sa sljedećim vrstama vozila i strojeva:

- Teretni automobil N2, marke MAN, tip vozila 8.180 4x2 C-145347 kapaciteta 7 m³;
- Komunalno vozilo marke IVECO EUROCARGO TECTOR ML 150 E 24 K sa nadogradnjom PN „FARIO INDUSTRIE“ kapaciteta 14 m³.
- Komunalno vozilo MAN TGM 23.30, kapaciteta 23 m³ sa nadogradnjom

U gradu Skradinu je na snazi obračun cijena usluge prikupljanja i odvoza otpada na osnovu kojeg se u ovisnosti o broju članova domaćinstava formira cijena prikupljanja i odvoza otpada. Jedinična cijena je 22,75 kn/čl te je svaki drugi član uvećan za 5 kn/čl. Cijena usluge za pravne osobe i obrtnike se obračunava prema volumenu otpada.

3.2. Procjena količina komunalnog otpada

Prema dostavljenim podatcima iz grada Skradina na području grada Skradina je u posljednje tri godine godini nastala i zbrinuta količina komunalnog otpada kako je prikazano u tabeli koja slijedi:

Tabela 3. Količina sakupljenog otpada

GODINA	KOLIČINA (t)	
	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	GLOMAZNI OTPAD
2011.	2 290,5	32,4
2012.	2 111,00	29,75
2013.	2 062,00	29,00

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Grad Skradin je izrazito turističko područje stoga na količinu zbrinutog otpada utječe i broj turističkih noćenja. S obzirom na broj turističkih noćenja u 2013. godini turisti su generilali 70,38 t otpada (1 kg/noćenju – 70 380 noćenja ostvareno 2013. godine).⁴

Na temelju ovog podataka specifična količina miješanog komunalnog otpada po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom iznosila je za 2013. godinu:

$$\text{Spec. količina(kg/stan/dan)} = 1991,62 \times 1000 / (3825 \times 365) = 1,43 \text{ kg/stan/dan}$$

Izračunata specifična količina miješanog komunalnog otpada znatno je iznad intervala navedenog u Planu gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije (0,56-1,28 kg/stan./dan).

Procijenjena količina otpada za razdoblje do 2020. godine izrađena je na osnovu podataka i prepostavki:

- Broj stanovnika se neće bitno mijenjati;
- Procijenjenom porastu otpada uslijed porasta kvalitete života.

S obzirom na navedeno prepostavljen je porast količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području Grada Skradina od 1 %.

Očekivane godišnje količine miješanog komunalnog otpada za sljedećih 6 godina dane su u sljedećoj tabeli, a 2013. godina uzeta je kao polazna.

Tabela 4. Očekivano kretanje količina miješanog komunalnog otpada

Godina	Miješani komunalni otpad-stanovništvo t/god
2013.	2062,00
2014.	2082,62
2015.	2103,45
2016.	2124,48
2017.	2145,72
2018.	2167,18
2019.	2188,85
2020.	2210,74

⁴ Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije

Vrijednosti koje su navedene u tablici su procijenjene u ovisnosti o dostupnim parametrima. One kao takve ovise o mnogim faktorima od kojih su najznačajnije broj stanovnika, kvaliteta života stanovnika te sustav gospodarenja otpadom na nekom području. Unaprjeđenjem postojećeg sustava gospodarenja otpadom na području Grada Skradina (odvojeno sakupljanje otpada, izdvajanje iskoristivih komponenti iz otpada, edukacija stanovništva te ostale mjere za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada) za očekivati je da dođe i do smanjenja količine komunalnog otpada koju je potrebno zbrinuti odlaganjem na odlagalište otpada.

3.3. Ocjena postojećeg sustava gospodarenja otpadom i budućih potreba na području grada Skradina

Pregledom postojećeg sustava gospodarenja otpadom na području grada Skradina nameće se zaključak da je potrebna nadogradnja sustava kako bi se isti uskladio sa novom zakonskom regulativom po pitanju gospodarenja otpadom te zahtjevima iz plana višeg reda (županijski plan).

Na području Grada Skradina postojeće komunalno društvo sakuplja miješani komunalni otpad te glomazni otpad i isti odlaže na nausklađeno odlagalište „Bratiškovački gaj“ u gradu Skradinu koje je prema županijskom planu predviđeno za sanaciju i zatvaranje. Iako je Grad Skradin nabavio i postavio na tri mjesta kontejnere za odvojeno sakupljanje plastike i stakla, odvojeno sakupljanje otpada na području Grada u stvarnosti ipak nije zaživjelo. Također potrebno je naglasiti da se prema dostupnim podatcima na području Grada Skradina ne sakuplja građevinski otpad. Na području grada Skradina ne provodi se edukacija stanovništva o gospodarenju otpadom.

U cilju unaprijeđenja sustava gospodarenja otpadom na području Grada Skradina potrebno je:

- Uspostaviti sustav edukacije stanovništva;
- Uspostaviti sustav odvojenog sakupljanja posebnih vrsta otpada;
- Uspostaviti reciklažno dvorište;
- Zatvoriti i sanirati neusklađeno odlagalište otpada „Bratiškovečki gaj“;
- Donijeti odluku o načinu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);
- Osigurati sakupljanje i zbrinjavanje građevinskog otpada;
- Osigurati sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te njegovo uklanjanje.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA

4.1. Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada

S obzirom na djelatnosti koje su najzastupljenije na području Grada Skradina vrste otpada koje nastaju iz tih djelatnosti su podijeljene po kategorijama.

4.1.1 Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane (šifra djelatnosti 02 00 00)

Postupanje s nusproizvodima životinjskog porijekla uređeno je Zakonom o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13). Prema članku 102. Zakona jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati sakupljanje i propisno zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nusproizvoda s javnih površina te snositi troškove za spomenute radnje. Poslove sakupljanja obavljaju pravne ili fizičke osobe registrirane za sakupljanje nusproizvoda.

Nusproizvodi životinjskog porijekla nastaju u objektima za preradu mesa, riba, jaja, mlijeka, u hladnjačama, skladištima, na tržnicama, u prodavaonicama mesa, ribarnicama, ugostiteljstvu i drugim objektima javne prehrane, na mjestima gdje se proizvode namirnice životinjskog porijekla te brojnim drugim mjestima.

Ovlašteni sakupljač i zbrinjavatelj otpada životinjskog porijekla je tvrtka Agroproteinka iz Sesvetskog Kraljevca koja otpad termički obrađuje.

Na području Grada Skradina djeluju dva postrojenje za preradu maslina. Tijekom ovog tehnološkog procesa nastaju sljedeće vrste otpada:

- 02 01 03 otpadna biljna tkiva;

Ostaci nakon prerade maslina vrijedni su nusproizvodi, te bi se mogli iskoristiti kao gnojivo ili poboljšavači tla, ili za dobivanje energije.

Proizvodnja toplinske i električne energije iz biomase kao što je komina zahtjeva značajna ulaganja s dugim rokom povrata investicije.

4.1.2 Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva osim jestivog ulja i otpada iz poglavlja 05, 12 i 19 (šifra djelatnosti 13 00 00)

Pravilnikom o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13) člankom 6. propisano je da su posjednici otpadnih ulja dužni osigurati sakupljanje i privremeno skladištenje otpadnih ulja nastalih njihovom djelatnošću.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Sakupljanje i odvoz otpadnih motornih ulja vrše ovlaštene tvrtke koje su ishodile dozvolu za gospodarenje tom vrstom otpada. Otpad iz ove šifre djelatnosti na području grada Skradina prvenstveno nastaje u marini koja otpad predaju pravnim osobama ovlaštenim za sakupljanje ove vrste otpada. Postupak uporabe ove vrste otpada je R-1.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) posjednik otpadnih ulja različitih kategorija, ako je to tehnički izvedivo, ne smije ih miješati međusobno i ne smije ih miješati s drugim vrstama otpada ili tvarima, ako to miješanje sprječava i/ili onemogućuje njihovu obradu.

4.1.3 Otpadna ambalaža; apsorbensi, materijali za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način (šifra djelatnosti 15 00 00)

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13) uređuje postupanje sa ambalažnim otpadom te obveze prodavatelja/uvoznika. Pravilnik pozitivno djeluje na svijest stanovništva, PET i MET ambalaža se odvaja i ne završava u komunalnom otpadu. Povrat i/ili skupljanje ambalaže organizirano je preko prodajnih mjesta, uz isplatu povratne naknade potrošačima. Time je spriječeno opterećivanje odlagališta i prirode ovom vrstom otpada, otpadna ambalaža postala je sirovina za recikliranje te se iz nje rade novi proizvodi.

Proizvođači otpadne ambalaže koja je onečišćena opasnim tvarima, materijala za brisanje, filterskih materijala i zaštitne odjeće koja nije specificirana na drugi način, otpad predaju ovlaštenim sakupljačima odnosno zbrinjavateljima. Vrste otpada iz ove šifre djelatnosti na području grada Skradina prvenstveno nastaju u ACI marini te uljarama.

4.1.4 Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu (šifra djelatnosti 16 00 00)

Iz djelatnosti 16 00 00 nastaje otpad iz održavanja vozila kao što su: otpadna vozila, gume, filtri za ulje, tekućine za kočnice, antifriz, željezne kovine, obojene kovine, plastika, staklo, stara oprema koja sadrži opasne tvari, plinovi u posudama pod tlakom i odbačene kemikalije, baterije i akumulatori i dr. Navedene vrste otpada nastaju u manjim autoservisnim radionicama koje su, sukladno zakonskoj regulativi, odgovorne kao proizvođači/posjednici otpada predati ovlaštenim sakupljačima.

Pravilnik o otpadnim vozilima (NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13) propisuje u članku 10. da je sakupljač dužan preuzeti otpadno vozilo bez naplate od posjednika otpadnog vozila. Posjednik otpadnog vozila obvezan je otpadno vozilo u cijelosti predati sakupljaču te potpisom ovjeriti ispunjeni obrazac Pratećeg lista za opasni otpad i jedan primjerak zadržati za sebe.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13) propisuje u članku 5. da je ovlašteni sakupljač otpadnih guma dužan preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13) člankom 8. propisuje da su prodavatelji i posjednici dužni postaviti spremnike za odvojeno skupljanje otpadnih baterija i akumulatora u svom poslovnom prostoru ili neposrednoj blizini. Prodavatelj i posjednik dužan je preuzimati otpadne baterije i akumulatore kakve ima u svom prodajnom programu, bez naknade i obveze kupnje za krajnjeg korisnika i bez obzira na proizvodača, uključujući otpadne baterije i akumulatore koje mogu biti sastavni dijelovi uređaja koji prodaje ili servisira.

Ove vrste otpada na području grada Skradina prvenstveno nastaju u ACI marini, te servisima vozila. Otpad se predaje ovlaštenim sakupljačima na postupke oporabe R-3, R-4.

4.1.5 Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija (šifra djelatnosti 17 00 00)

Sukladno Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08) građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskovanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao.

Posjednik građevnog otpada je:

- vlasnik građevine;
- investitor;
- izvođač kojem je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolažanja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom;
- treća osoba kojoj je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolažanja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom.

Pravilnikom je određeno da se ova kategorija otpada ne smije odlagati na mjestu nastanka niti na lokacijama koje nisu za to predviđene te da je posjednik građevnog otpada dužan snositi sve troškove gospodarenja građevnim otpadom (skup aktivnosti i mjera koje obuhvaćaju odvojeno skupljanje, uporabu i/ili zbrinjavanje građevnog otpada).

Jedinice lokalne samouprave dužne su putem reciklažnog dvorišta osigurati preuzimanje građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima.

Reciklažno dvorište je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Građevinski otpad na području županije se ne zbrinjava na odgovarajući način. Gotovo sav građevinski otpad završi na odlagalištima komunalnog otpada i divljim odlagalištima, što višestruko povećava troškove sanacije, zauzima korisni volumen odlagališta i nove površine.

U nacionalnom je interesu da građevinski materijal ne završi na divljim deponijama, nego da se kontrolirano odlaže i u potpunosti reciklira kako bi se ponovo iskoristio za građevinski materijal.

Mogući načini postupanja s građevinskim otpadom:

- Oporaba;
- Sekundarne sirovine (plastika, metali, drvo);
- Odlaganje.

Na području grada Skradina ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Na lokaciji Centra za gospodarenje otpadom s odlagalištem Bikarac (grad Šibenik) predviđeno je postrojenje za postupanje s građevinskim otpadom.

Prema Prostornom planu uređenja Šibensko-kninske županije (Službeni glasnik Šibensko-kninske županije, br. 9/12, 4/13), članku 154. lokacija za gospodarenje građevinskim otpadom koji ne sadrži azbest i konačno odlaganje ostatnog građevinskog otpada osim na lokaciji centra za gospodarenje otpadom Bikarac moguće je i na predjelu Razdolje (općina Kijevo).

Građevinski otpad ne smije sadržavati azbestne ploče, plastiku, drvo, metal, kabele i druge negrađevinske materijale. Čistu šutu, bez udjela kabela, plastike, metala i drva moguće je reciklirati u kvalitetan građevinski materijal.

Građevinski otpad na području grada Skradina će se prikupljati unutar reciklažnog dvorišta, formiranjem zasebne plohe za građevinski otpad.

4.1.6 Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (šifra djelatnosti 18 00 00)

Proizvođač medicinskog otpada dužan je na mjestu nastanka osigurati gospodarenje ovim otpadom sukladno Pravilniku o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 72/07), a naročito u pogledu odvojenog skupljanja, vođenja evidencije, spremanja u odgovarajuće spremnike i privremenog skladištenja u posebno odvojenom prostoru do obrade ili predaje ovlaštenoj osobi koja ima propisanu dozvolu za gospodarenje medicinskim otpadom.

Proizvođač medicinskog otpada dužan je preuzimati medicinski otpad koji nastaje obavljanjem kućne njegе i ostalih sličnih aktivnosti u kojima nastaje medicinski otpad te osigurati njegovu obradu, oporabu i/ili zbrinjavanje o vlastitom trošku.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Djelatnici ustanova koje obavljaju kućnu njegu, patronažu i slične djelatnosti, dužni su preuzimati medicinski otpad nastao njihovom djelatnošću radi obrade, uporabe i/ili zbrinjavanja. Ljekarne su dužne preuzimati stare lijekove i sličan farmaceutski otpad neovisno o podrijetlu. Na području grada Skradina nalaze se ambulanta.

4.1.7 Otpad iz uređaja za postupanje s otpadom, uređaja za pročišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu (šifra djelatnosti 19 00 00)

Otpad iz ove djelatnosti nastaje u privrednim objektima koji za obavljanje svoje djelatnosti trebaju posjedovati vodopravnu dozvolu, i to kod održavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (separatora, taložnica, mastolov i sl.) Nastaju sljedeće vrste otpada:

- 19 08 09 - mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće; postupak zbrinjavanja je D – 9, fizikalno kemijska obrada;
- 19 08 10* - mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje nisu navedene pod 19 08 09. Otpad preuzima ovlašteni sakupljač uz dokumentaciju (prateće listove i deklaracije o fizikalno kemijskim svojstvima otpada) postupak zbrinjavanja je D – 9, fizikalno kemijska obrada.
- 19 08 13* - muljevi koji sadrže opasne tvari iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda. Otpad preuzima ovlašteni sakupljač uz dokumentaciju (prateće listove i deklaracije o fizikalno kemijskim svojstvima otpada), otpad se izvozi na postupak zbrinjavanja D – 10, termička obrada.

Navedene vrste otpada nastaju na području grada Skradina prvenstveno u brojnim ugostiteljskim objektima koji djeluju na području grada. Pravne osobe kod kojih nastaju ove vrste otpada iste trebaju zbrinuti predavanjem otpada pravnoj osobi ovlaštenoj od nadležnog državnog tijela.

4.1.8 Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova) uključujući odvojeno skupljene sastojke (šifra djelatnosti 20 00 00)

Električni i elektronički otpad

Prema Pravilniku o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (članku 3. NN 42/14, 48/14) električni i elektronički otpad (EE otpad) je: otpadna električna i elektronička oprema uključujući sve komponente, podsklopove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio proizvoda, koji nastaju u gospodarstvu (komercijalne, industrijske, institucionalne i druge djelatnosti) i u kućanstvu. EE otpad iz kućanstva podrazumijeva: hladnjake, zamrzivače, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjake,

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

električne radijatore, klima-uređaje, TV prijamnike, male kućanske aparate i drugi EE otpad mase veće od 30 kg.

Potrebno je educirati stanovništvo da elektronički otpad ne bacaju u glomazni otpad i da se EE otpad ne smije deponirati na deponiju komunalnog otpada, jer najveći dio EE otpada spada u kategoriju opasnih otpada koji se treba odvojeno prikupljati i predavati ovlaštenom sakupljaču. Posjednik EE otpada obvezan je EE otpad predati u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina (npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i sl.).

Potrebno je organizirati i informirati stanovništvo o odvojenom prikupljanju elektroničkog otpadu. Prodavatelj je obvezan prilikom prodaje EE opreme krajnjem korisniku u RH, bez naknade preuzeti EE otpad od posjednika u kućanstvu po sistemu jedan za jedan.

Stanovništvo općine može na besplatni telefon 0800 444 110 naručiti odvoz EE-otpada koji obavlja ovlašteni koncesionar Tehnomobil d.o.o. bez naplate. EE otpad iz kućanstva skupljač je dužan preuzeti unutar 30 dana od dana poziva.

Biootpadi

Biootpadi je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Prema članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osoba koja je ovlaštena gospodariti biootpadi te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Prema članku 24. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) definirana su ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, pri čemu je najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Komunalni otpad

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Prosječna specifična količina komunalnog otpada na području grada Skradina je 1,43.

Temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, na bazi provedenih ispitivanja sastava komunalnog otpada daje se prikaz prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada za priobalna područja:

Tabela 5. Sastav komunalnog otpada

Komponenta otpada	mas % srednja vrijednost
Kuhinjski i biootpadi	43,1
Papir i karton	19,6
Koža i kosti	3,0
Drvo	1,3
Tekstil	7,8
Staklo	6,6
Metali	4,1
Inertni	1,5
Plastika	11,6
Guma	0,9
Posebni	0,4

Iz pregleda tablice vidljivo je da je udio biorazgradivog otpada cca $\frac{3}{4}$ ukupne količine. Veći dio tog otpada može se kompostirati i reciklirati. Rezultati ove analize upućuju na zaključak da je potrebno što više odvajati otpad po vrstama kako bi se postigao cilj „nula otpada“, odnosno smanjile količine otpada koje se odlažu na odlagališta.

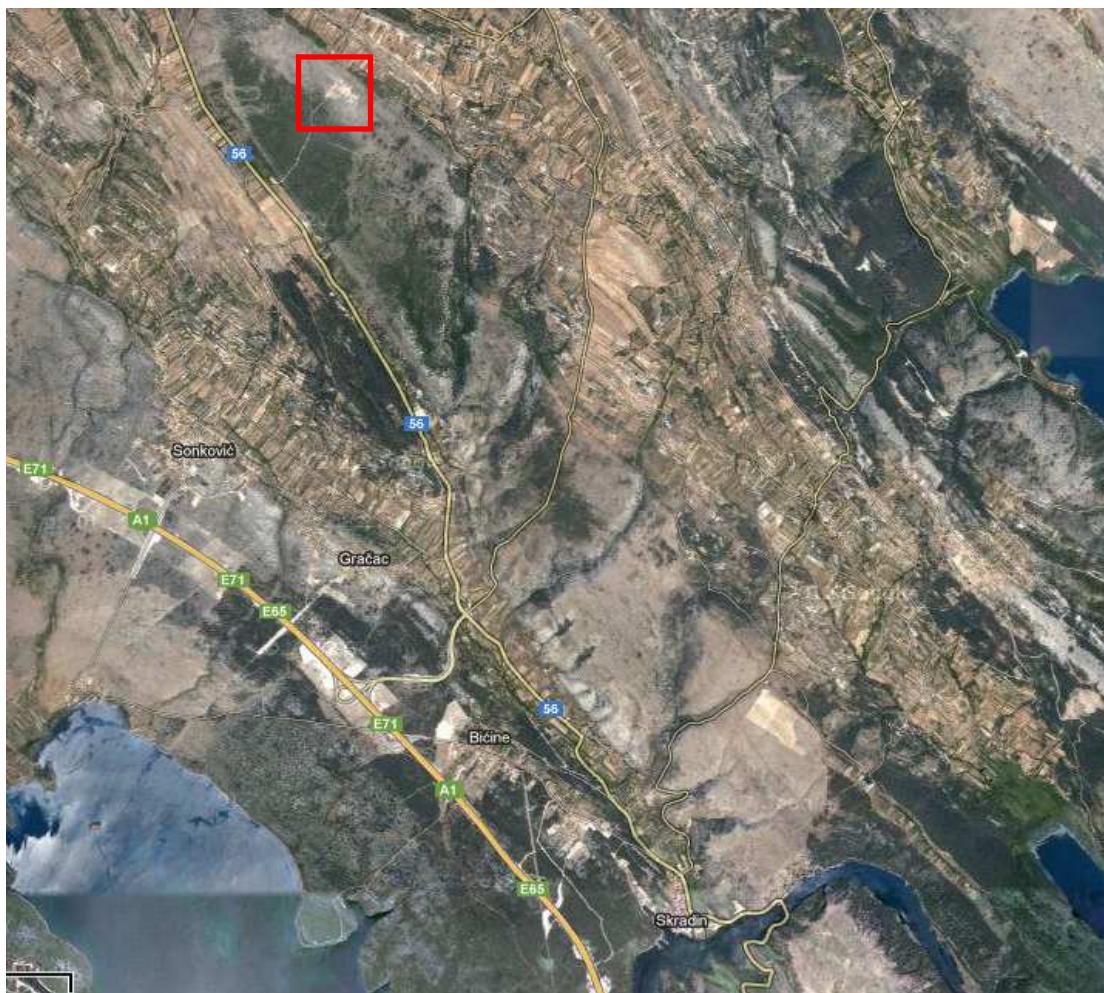
Na području Grada Skradina su nabavljeni i postavljeni kontejneri za odvojeno sakupljanje stakla i plastike no još uvijek sustav odvojenog sakupljanja nije u potpunosti zaživio tako da po ovom pitanju postoji još značajnog prostora za napredak. Nabavljeno je 2500 kanti od 120 l i 500 kanti kapaciteta 250 l koje su podjeljene kućanstvima i cijena odvoza komunalnog otpada će biti po jedinici volumena.

Postojeći kontejneri od 1100 l će biti upotrebljeni za opremanje zalenih otoka.

5. GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM⁵

Odlagalište otpada "Bratiškovački gaj" službeno je odlagalište za područje Grada Skradina. Nalazi se na području Grada Skradina, odnosno k.o. Bratiškovci k.č. 880. Ova lokacija je udaljena oko 8 km sjeverozapadno od naselja Skradin i smještena je na prostranoj vapnenačkoj zaravni. Od najbližeg naselja Gorice, udaljeno je oko 1 km zračne linije. Na odlagalištu se odlaže ukupni komunalni, glomazni i građevinski otpad s područja naselja Skradin i još 20 naselja skradinskog zaleđa.

Slika 2. Lokacija neusklađenog odlagališta otpada „Bratiškovački gaj“ – Google Earth prikaz

Operator odlagališta je tvrtka Rivina jaruga d.o.o. koja odlagalištem upravlja od 2002. godine. Odlagalište je u funkciji od 1998. godine.

⁵ Analiza postojećeg stanja 7 odlagališta neopasnog otpada i divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije, Institut IGH d.d., svibanj 2013.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Odlagalište "Bratiškovački gaj" ne udovoljava uvjetima propisanim u Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07, 111/11, 17/13, 62/13). S ciljem sanacije i zatvaranja neusklađenog odlagališta otpada "Bratiškovački gaj", do sada je izrađena sljedeća dokumentacija:

- Idejno rješenje sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj" (IGH d.d., Split, listopad 2005.),
- Studija utjecaja na okoliš, (IGH, listopad 2005.),
- Parcelacijski elaborat, (Geodetska mjerena d.o.o.),
- Lokacijska dozvola, (Ur.br. 2182-04-01-07-25, Šibenik, 13.06.2007. (lokacijska dozvola je istekla i nije predan zahtjev za produženjem)),
- Glavni projekt sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj", (H-Projekt d.o.o., Zagreb, ožujak 2008.),
- Izvedbeni projekt sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj", (H-Projekt d.o.o., Zagreb, srpanj 2008.).

Za obrađeno projektno rješenje, na osnovu Studije o utjecaju na okoliš ciljanog sadržaja (IGH, listopad 2005.) dobiveno je Rješenje o prihvatljivosti namjeravanog zahvata za okoliš (09.05.2006., Zagreb).

Otpad se od 1998. godine na ovom neusklađenom odlagalištu odlagao neracionalno pa je prema geodetskoj snimci terena rađenoj 2007. godine pod otpadom bilo oko 25.000 m² terena. U to vrijeme se otpad dovezen na odlagalište nije razastirao i kompaktirao, a nije bilo ni prekrivanja inertnim materijalom. Glomazni otpad se nije odvajao. Stoga je odlagalište bilo površinski dosta razvučeno. Kroz područje odlagališta prolazi makadamska cesta (pristupni put) dužine oko 520 m kojom se služe i stanovnici obližnjih zaseoka. Odlagalište „Bratiškovački gaj“ nema građevinsku ni uporabnu dozvolu, nema donjeg brtvenog sloja, nije planiran završni prekrivni sloj, ne postoje sustavi za zbrinjavanje oborinskih i procjednih voda (procjedne vode nekontrolirano odlaze u podzemlje) kao ni sustav za zbrinjavanje odlagališnog plina.

Početkom rada komunalne tvrtke Rivina jaruga d.o.o. u 2002. godini, koja je preuzela upravljanje ovim neusklađenim odlagalištem otpada, situacija se je počela polako poboljšavati. Danas je neusklađeno odlagalište „Bratiškovački gaj“ djelomično sanirano. Formirano je tijelo odlagališta koje zauzima manju površinu. Uređen je pristupni put, postavljena ograda (visina 2 m) oko odlagališta i klizna vrata koja se izvan radnog vremena odlagališta zatvaraju te je izведен protupožarni pojas oko tijela odlagališta. Građevinski otpad odlaže se pored tijela odlagališta i iskorištava za prekrivanje. Tijekom godine se poravnavanje bagerom i prekrivanje inertnim materijalom vrši jednom mjesečno, ljeti jednom tjedno. Godišnje se odloži oko 2.300 t miješanog komunalnog otpada na neusklađeno odlagalište „Bratiškovački gaj“. Oblik na koji se trenutno odlaže otpad je približno pravokutan tlocrtnih dimenzija oko 80 x 100 m, dok je visina otpada između 2.5 i 4 m. Ukupne količine trenutno odloženog miješanog komunalnog otpada iznose oko 28.000 m³.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Slika 3. Neusklađeno odlagalište otpada „Bratiškovački gaj“

Ciljevi uređenja odlagališta „Bratiškovački gaj“ su:

- sanacija postojećeg stanja odlagališta u skladu s „Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada“, Prostornim planom Šibensko-kninske županije, te Prostornim planom uređenja grada Skradina;
- zatvaranje odlagališta po priključenju grada Skradina u integralni sustav gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije u skladu s „Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada“.

Uvidom u Prostorni plan Šibensko-kninske županije te Plan gospodarenja otpadom Šibensko – kninske županije, navode se postojeće lokacije odlagališta otpada među kojima je i odlagalište „Bratiškovački gaj“ u Gradu Skradinu. Planom gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije predviđeno je zatvaranje neusklađenog odlagališta „Bratiškovački gaj“ do 2011. godine i prevoženje miješanog komunalnog otpada s područja Grada Skradina do odlagališta Bikarac na području grada Šibenika.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Odlagalište otpada „Bratiškovački gaj“ prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) spada u neusklađena odlagališta otpada. Sukladno članku 25. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017. godine. Istim člankom su definirane i maksimalno dozvoljene količine otpada koje se smiju odložiti na neusklađenom odlagalištu do 2017. godine.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Kroz povijest na području Grada Skradina periodično se pojavljuju na pojedinim lokacijama divlja odlagališta. Grad Skradin korištenjem vlastitih sredstava te uz pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost nastoji ukloniti sva divlja odlagališta s područja općine, no po sanaciji onečišćenih područja prolaskom vremena dolazi do ponovne pojave divljih odlagališta na istom području. Iz navedenog proizlazi da bi se osim na sanaciji ustanovljenih divljih odlagališta otpada veća pažnja trebala posvećivati sprječavanju nastanka divljih odlagališta kroz unaprjeđenje sustava sakupljanja otpada, edukacije stanovništva, veću kontrolu na terenu te kažnjavanje osoba koje odbacuju otpad u okoliš.

Tijekom izrade predmetnog elaborata sukladno podatcima iz Grada Skradina i uvidom na samoj lokaciji ustanovljeno je da na području grada postoji 21 divljih odlagališta otpada na kojima je pretežito odbačen građevinski otpad i to na sljedećim lokacijama:

1. Sonković – 412 m³ građevinskog otpada;
2. Piramatovci Karbošić – 580 m³ građevinskog otpada, ovo odlagalište otpada je zaraslo te se kao takvo uklopilo u okoliš;
3. Piramatovci Kosa – 3000 m³ pretežito građevinski uz nešto ambalažnog otpada na šumovitom predjelu;
4. Piramatovci Bilostanovi – 350 m³ miješanog otpada (građevinski, komunalni, ambalažni, glomazni otpad) na zaravni;
5. Krković – 3000 m³ građevinskog otpada uz prometnicu;
6. Lađevci – 1440 m³ građevinskog otpada;
7. Gorice – 2565 m³ građevinskog otpada;
8. Bratiškovci – 455 m³ građevinskog otpada;
9. Plastovo jezerine – 200 m³ građevinskog otpada;
10. Plastovo Sladić – 100 m³ građevinskog otpada;
11. Velika Glava Damjanić – 855 m³ građevinskog otpada;
12. Dubravice Graovo početak – 460 m³ građevinskog otpada;
13. Dubravice Graovo kraj – 482 m³ građevinskog otpada;
14. Rupe prema Laškovici – 350 m³ građevinskog otpada;
15. Laškovica rudnik boksita – 2200 m³ pretežito građevinskog i miješanog komunalnog otpada.
16. Bićine – 31 m³ građevinskog otpada
17. Vaćani – 55 m³ pretežito građevinskog
18. Piramatovci Bribirske mostine – 17 m³
19. Dubravice Graovo Laće – 25 m³ pretežito građevinskog
20. Dubravice Čulišić – 34 m³ pretežito građevinskog
21. Dubravice Graovo sv. Kata – 71 m³

Grad Skradin je sanirao divlje odlagalište Velika Glava Radišići 2012. godine, a lokaciju Velika Glava Pamučari u 2014. godini.

Ustanovljena divlja odlagališta na području Grada Skradina potrebno je što prije sanirati. S obzirom na količinu i vrstu otpada odloženu na ovim divljim odlagalištima smatra se da bi bilo poželjno divlja odlagališta sanirati u sklopu sanacije neusklađenog odlagališta „Bratiškovački gaj“ gdje bi se građevinski otpad s divljih odlagališta koristio pri formiranju novog oblika tijela otpada i inetrizacije istog.

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Temeljni cilj svakog sustava održivog gospodarenja otpadom jest smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada. Uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom na nekom području je dugotrajan proces kojem dužnu pažnju trebaju posvetiti svi stanovnici tog područja zajedno sa svojim izabranim predstavnicima. Potrebno je provoditi određene opće mjere koje čine okosnicu samog sustava kao što su:

- odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada;
- provođenje izobrazno - informativne aktivnosti na svom području;
- provedba akcija prikupljanja otpada.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti. Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada. Uz uspostavljeni sustav održivog gospodarenja otpadom postotak uspješnosti razvrstavanja i odvojenog sakupljanja otpada se povećava provođenjem:

- Izobrazno-informativnih aktivnosti i
- Akcijama prikupljanja otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i počnu koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada JLS je dužna o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom, objavu putem javnih medija i radionice u odgojno-obrazovnim institucijama (dječji vrtići i škole). Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada, organizirati posebne akcije – „Dane prikupljanja otpada“ npr. za elektroničku i električnu opremu, baterije, papir, staklo, nepovratnu plastičnu ambalažu.

Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike, turističke djelatnike i državnu administraciju.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom JLS.

AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Zahtjev za suglasnost za organizaciju akcije prikupljanja otpada podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Agenciji za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

8. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM

8.1. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi ne primjenjivanje istog moglo:

- ugroziti zdravlje ljudi ili izazvati neprihvatljivo uznemiravanje ljudi;
- izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta;
- narušiti održivo korištenje voda ili tla;
- onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog;
- izazvati opasnosti od požara ili eksplozije;
- izazvati prekomjernu buku;
- pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti;
- narušiti javni red i sigurnost ili
- značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti.

Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili oporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

Do sada su kroz različite Pravilnike regulirani sljedeći načini postupanja s posebnim kategorijama otpada i to:

- ambalažom i ambalažnim otpadom;
- otpadnim gumama;
- otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom;
- otpadnim uljima;
- otpadnim vozilima;
- otpadnim baterijama i akumulatorima;
- građevinskim otpadom;
- otpadom koji sadrži azbest;
- medicinskim otpadom;
- muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi;
- otpadom iz proizvodnje titan-dioksida;
- polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima;
- otpadom od istraživanja i eksploracije mineralnih sirovina.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju:

- Istrošene baterije;
- Ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje;
- Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu;
- Posude pod tlakom;
- Ostaci lijekova;
- Infektivni materijal;
- Razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve.

Jedinica lokalne samouprave mora omogućiti odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstava putem reciklažnog dvorišta ili mobilnog uređaja.

U okviru reciklažnog dvorišta moguće je izdvojeno odlagati korisni i dio opasnog otpada iz kućanstava.

U sklopu reciklažnog dvorišta izgraditi će se i plato za prihvatanje građevinskog otpada nastalog na području Grada Skradina.

Također potrebno je i educirati stanovništvo o prednostima korištenja ekološki prihvatljivih proizvoda te o potrebi razdvajanja otpada već pri njegovom nastanku.

8.2. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana

Popis projekata za period 2015. - 2021. godine:

- a) Edukativne kampanje (sredstva javnog informiranja, letci i sl.);
- b) Sanacija neusklađenog odlagališta otpada „Bratiškovački gaj“ i divljih odlagališta otpada;
- c) Postavljanje zelenih otoka;
- d) Uspostava reciklažnog dvorišta;
- e) Posude za biorazgradivi otpad.

EDUKATIVNE KAMPANJE

Stanovništvo Grada Skradina potrebno je kroz radionice, pisane materijale i predavanje educirati o:

- potrebi razvrstavanja otpada;
- pravilnom postupanju sa otpadom;
- štetnosti divljih odlagališta po okoliš;
- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo neovlašteno odlaganje otpada;
- mjerama, poticajima i akcijama usmjerenim na štednju energije.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Edukaciju je potrebno provoditi usmjereni prema različitim ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike i državnu administraciju.

Za ocjenu uspješnosti primjene sustava primarne reciklaže potrebno je putem dostupnih javnih medija izvješćivati stanovništvo o količini izdvojenih korisnih tvari, predviđenim planovima poboljšanja i provoditi ankete o primjeni sustava primarne reciklaže.

SANACIJA NEUSKLAĐENOG ODLAGALIŠTA „BRATIŠKOVAČKI GAJ“ I DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) neusklađeno odlagalište otpada „Bratiškovački gaj“ potrebno je zatvoriti najkasnije do 31. prosinca 2017. godine te sanirati. Do sada su po pitanju sanacije neusklađenog odlagališta otpada „Bratiškovački gaj“ pripremljene sljedeće podloge:

- Idejno rješenje sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj" (IGH d.d., Split, listopad 2005.),
- Studija utjecaja na okoliš, (IGH, listopad 2005.),
- Parcelacijski elaborat, (Geodetska mjerena d.o.o.),
- Lokacijska dozvola, (Ur.br. 2182-04-01-07-25, Šibenik, 13.06.2007. (lokacijska dozvola je istekla i nije predan zahtjev za produženjem)),
- Glavni projekt sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj", (H-Projekt d.o.o., Zagreb, ožujak 2008.),
- Izvedbeni projekt sanacije odlagališta "Bratiškovački gaj", (H-Projekt d.o.o., Zagreb, srpanj 2008.).

Za obrađeno projektno rješenje, na osnovu Studije o utjecaju na okoliš ciljanog sadržaja (IGH, listopad 2005.) dobiveno je Rješenje o prihvatljivosti namjeravanog zahvata za okoliš (09.05.2006., Zagreb).

Budući da je tijekom vremena došlo do određenih promjena odloženih količina otpada u odnosu na količine obrađene u sklopu postojeće projektne dokumentacije neophodno je izraditi određene izmjene i dopune dokumentacije i dozvola koje bi odražavale nastale izmjene na terenu. Postojeća projektna dokumentacija se može u određenom dijelu iskoristiti za izrade potrebnih i predloženih izmjena i dopuna. Kako bi se to moglo provesti kao prvi korak prilikom izrade izmjena i dopuna projektne dokumentacije i ishođenja odgovarajućih dozvola potrebno je provesti sljedeće istražne rade:

- izrada nove geodetske snimke koja će odražavati stvarno stanje u trenutku izrade projektne dokumentacije nakon prestanka odlaganja.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Nakon toga moguće je pristupiti definiranju novog tehničko-tehnološkog rješenja uz definiranje novih gabarita i opremljenosti zahvata na osnovu kojeg se mora pristupiti provođenju sljedećih aktivnosti:

- Izrada Elaborata za ocjenu o potrebni procjene utjecaja zahvata na okoliš i provođenje postupka;
- Izrada Izmjena i dopuna Idejnog projekta i ishođenje Izmjena i dopuna Lokacijske dozvole;
- Izrada Izmjena i dopuna Glavnog projekta i ishođenje Izmjena i dopuna Potvrde.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost naručio je izradu dokumenta Analiza postojećeg stanja 7 odlagališta neopasnog otpada i divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije. Tvrta Institut IGH d.d. izradila je predmetni dokument u sklopu kojeg je obrađena i problematika neusklađenog odlagališta otpada „Bratiškovački gaj“ te divljih odlagališta otpada na području grada Skradina. U navedenom dokumentu dat je prijedlog tri varijantna tehničko-tehnološka rješenja sanacije s osnovnim parametrima i procjenom troškova realizacije svakog od njih koji bi trebali biti osnova za izbor tehničko-tehnološkog rješenja za sanaciju predmetnog neusklađenog odlagališta otpada. Predložena su sljedeća varijantna tehničko-tehnološka rješenja:

1. In-situ – Sanacija odlagališta prekrivanjem kompozitnim brtvenim sustavom;
2. In-situ – Sanacija odlagališta preslagivanjem otpada na novi temeljni brtveni sustav;
3. Ex-situ sanacija odlagališta.

Ovisno o izabranom tehničko-tehnološkom rješenju sanacije trošak sanacije bi bio od 4,5 milijuna do 9 milijuna kuna.

Sanaciju divljih odlagališta otpada potrebno je provesti u skladu sa svim pozitivnim zakonskim propisima te u sklopu sanacije neusklađenog odlagališta otpada „Bratiškovački gaj“. S obzirom na prethodno naveden sastav otpada na divljinim odlagalištima otpada može se tvrditi da je glavni izvor onečišćenja okoliša na ovim lokacijama okolno stanovništvo. S obzirom na ponovljivost divljih odlagališta na području Grada Skradina potrebno je i više raditi na prevenciji samog nastanka divljih odlagališta putem edukacija i akcija organiziranog sakupljanja pojedinih vrsta otpada.

Na lokacijama gdje su se u prošlosti pojavljivala divlja odlagališta otpada potrebno je postaviti dodatne table sa informacijama o zabrani odlaganja građevnog i drugog krupnog i ostalog otpada, odnosno sa informacijom odlaganja istog u namjenske kontejnere.

8.3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007 - 2015. god. procijenjena povećanja udjela otpada koji će se odvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine dana su u niže prikazanoj tablici:

	2015.
Vrsta otpada	Odvajanje iz komunalnog otpada (%)
Bio-otpad	3
Papir i karton	6
Staklo	6
Metal	6
Plastika+ PET	2

Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta stalno se dopunjava i mijenja. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva.

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na njenom području.

Vlada RH će uredbom propisati granične količine miješanog komunalnog otpada po ekvivalentu stanovniku u određenom razdoblju i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada i način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi obveza propisanih čl. 28 Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Posude za biootpad

Biootpadi je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrabbenih proizvoda. Prema članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osoba koja je ovlaštena gospodariti biootpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje biootпада s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootпада.

Nakon što kompostana u sklopu Centra za gospodarenje otpadom (CGO) započne sa radom, podijelit će se stanovništvu općine posude za biootpad te će se otpad odvoziti u CGO.

8.4. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike

POSTAVLJANJE ZELENIH OTOKA

JLS treba osigurati postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini.

Planom gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije nije definiran minimalni broj zelenih otoka koji bi se trebali postaviti na području Grada.

Planom gospodarenja otpadom RH određeno je da se gušće naseljena mjesta i gradovi opremaju većim brojem posuda za odvojeno prikupljanje – predvidivo od 30 do 50 posuda na 1000 stanovnika.

Raspored i broj zelenih otoka bilo je potrebno odrediti s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja općine, sezonsko opterećenje pojedinih područja, te raspoloživosti površina.

Postoje nebrojene mogućnosti za izvedbu zelenih otoka na nekom pojedinom području i tijekom odabira odgovarajućeg rješenja potrebno je voditi računa o sljedećim aspektima izbora:

- Zapremina spremnika;
- Funkcionalnost spremnika i samog zelenog otoka;
- Sigurnost od požara te namjernog ili ne namjernog uništavanja opreme;
- Učestalost pražnjenja spremnika;
- Vizualni identitet lokacije.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Slika 4. Prikaz adekvatno uređenog zelenog otoka

Grad Skradin je do sada nabavio ukupno 9 spremnika (postavljeni na tri lokacije) za odvojeno sakupljanje plastike i stakla. Uz plastiku i staklo potrebno je, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) na području grada putem zelenih otoka organizirati i sakupljanje papira, metalnog otpada (ambalaža) te tekstila. Planirano je postavljanje 27 zelenih otoka na području Grada u prvoj fazi, po jedno u svakom naselju i još po dva zelena otoka u mjestima Skradin, Dubravice i Rupe.

U drugo fazi postavljanja zelenih otoka postavilo bi se 6 zelenih otoka :

- Dubravice- 2 zelena otoka
- Rupe -1 zeleni otok
- Vaćani -1 zeleni otok
- Laškovica 1 zeleni otok

Reciklažno dvorište

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) u Gradu Skradinu je potrebno uspostaviti jedno reciklažno dvorište te je određena lokacija u zoni mješovite namjene Kosa u naselju Ićevo.

Reciklažno dvorište predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu. Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. U reciklažnom dvorištu ne vrši se nikakva dodatna prerada otpada već je jedina funkcija skupljanje otpada, kao što su: papir i karton, valovita ljepenka, drvo (ambalaža i sl.), ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, bezbojno ravno staklo, crne metale, obojene metale, PET ambalažu, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), kućanske aparate (bijela tehnika) i dijelove autokaroserija, PVC ambalažu, male količine građevinskog otpada, opasni otpad u količinama koje nastaju u kućanstvima i dr.

Uvjeti kojima mora udovoljiti reciklažno dvorište prema Pravilniku o gospodarenju otpada (NN 23/14, 51/14) su:

- Treba biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more;
- Građevina treba imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada;
- Neovlaštenim osobama treba biti onemogućen pristup otpadu;
- Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa trebaju biti postavljene upute za rad;
- Građevina treba biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada;
- Građevina treba biti natkrivena;
- Dotok oborinskih voda na otpad treba biti onemogućen;
- Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 - izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 - izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzorka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje,
 - označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada, naziv proizvođača otpada, te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

- Podna površina skladišta mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti;
- Skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom;
- Tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izljevanja ili rasipanja tekućeg otpada sprijeći da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode;
- Tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiseline, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) ne smije se skladištiti jedan pokraj drugoga ili jedan iznad drugoga već se isti mora skladištiti u odvojenim prostorijama ili u istoj prostoriji ali u prostorima razdvojenim barijerom koja u slučaju istovremenog izljevanja ili rasipanja sprečava kemijske reakcije;
- Tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A, H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada;
- Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje skladištenje plinovitog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces mora biti opremljeno primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom;
- Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje samo skladištenje krutog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces ne mora biti opremljeno primarnim spremnicima već se takav otpad može skladištiti u rasutom stanju, ako se elaboratom iznesu i obrazlože razlozi koji opravdavaju obavljanje takvog tehnološkog procesa skladištenja bez upotrebe spremnika, odnosno ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada;
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom;
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom;
- Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati da je izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osobi koja radi u reciklažnom dvorištu osigurati pisane i ovjerene upute o postupanju u vezi:
 - zaprimanja otpada, uključujući i provjeru vrste otpada, vaganje i utvrđivanje prava korisnika na besplatno korištenje usluga reciklažnog dvorišta,
 - provjere funkcionalnih svojstava pojedinih spremnika,
 - čišćenja i uklanjanja rasutog i/ili razlivenog otpada, odnosno otpada kojeg nije dopušteno zaprimiti u reciklažnom dvorištu,
 - postupanja u slučaju izvanrednih događaja.
- Osoba koja zaprima otpad u reciklažnom dvorištu dužna je razvrstati zaprimljeni otpad odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima;
- Reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako obavlja djelatnost trgovanja otpadom;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebnoj kategoriji otpada sa kojom mora postupati sukladno posebnim propisom kojom se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati otpad propisan Dodatkom III Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14) i otpad propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA SKRADINA ZA RAZDOBLJE 2015. – 2021. GODINE

Slika 5. Primjer reciklažnog dvorišta

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Grad Skradin je dužan osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Trošak sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada plaćaju stanovnici Grada Skradina.

Tablica 6. Prikaz vrste ulaganja i ukupnog iznosa za planirno razdoblje (2015. – 2021.god.)

Vrsta ulaganja	Iznos (kn)*
Edukativne akcije	60 000,00
Sanacija neusklađenog odlagališta i divljih odlagališta	/
Zeleni otoci (33 lokacije)**	80 000,00
Posude za bio otpad od 120 l (800 kom)***	125 000,00
Reciklažno dvorište****	3 000 000,00
Ukupno:	3 275 000,00

* Cijena je izražena bez PDV-a.

**Postojeći kontejneri od 1100 l će se prenamjeniti za formiranje zelenih otoka.

***Posude za bio otpad će se nabaviti ovisno o izgradnji centra za gospodarenje otpadom i kompostane.

**** Cijene navedene su okvirne te ovise o velikom broju faktora kao što su karakteristike lokacije, izabrane tehnologije privremenog skladištenja otpada te tržišni uvjeti – cijene projektne dokumentacije, cijena izgradnje i cijena opreme te je stoga i moguće odstupanje od navedenih iznosa.

U 2014. godini nabavljeno je: 2500 kanti (120 l) i 500 (240 l) za miješani komunalni otpad, 1 dječja vanjska kanta (u obliku žabice) i komunalno vozilo kapaciteta 23m³ sa nadogradnjom. Potrebna sredstva za nabavu opreme su osigurana od Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu od 80% , dok je grad sudjelovao u iznosu od 20%.

Prema Planu sanacije nelegalnih(divljih) odlagališta na području Šibensko-kninske županije, sanacija neusklađenog odlagališta Bratiškovački gaj će se sufinacirati sredstvima iz EU fondova, a sanacija divljih odlagališta skupa sa sanacijom odlagališta Bikarac će biti sufinacirana od Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Izvori financiranja potrebnih aktivnosti za uspostavu održivog sustava gospodarenja otpadom na području Grada Skradina su: sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna, sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, županijski proračun te gradski proračun. Drugi izvori su: krediti, koncesije, donacije i fondovi EU-a.

10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U tablici u nastavku (Tablica 7.) dana su okvirna finacijska sredstva i godine ostvarivanja planiranih projekata koja će ovisiti o financijskim mogućnostima Grada, radu i zalaganju gradskih čelnika, samoj volji stanovnika Grada Skradina, kao i o stavljanju u funkciju cjelokupnog Centra za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije i kompostane.

Tablica 7. Finacijska sredstva i godine ostvarivanja planiranih projekata

Ulaganja	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Edukacija	10 000	10000	10000	10000	10000	10000
Zeleni otoci	60000		20000			
Sanacija odlagališta otpada	Sanaciju je potrebno obaviti najkasnije do godine dana nakon puštanja u rad centra za gospodarenja otpadom ŠKŽ					
Posude za bio otpad*	/					
Reciklažno dvorište	50 000	450000	2500000			

*Napomena: Posude za bio otpad će se nabaviti ovisno o izgradnji centra za gospodarenja otpadom ili kompostane.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.